

Lidstvo stojí na prahu

Rudolf Steiner

Dornach, 17. února 1920

Je nezbytné, abychom věděli, že žijeme ve třech oblastech, ve třech proudech: ve fyzickém světě, kde vnímáme a vjemy zpracováváme svým rozumem vázaným na mozek; pak je to svět na prahu, kde už na vysvětlení zkušeností (prožitků) rozum nestačí; a konečně svět za prahem, kde vstupujeme do vztahu k duchovním bytostem. Lidstvo jako takové stojí na prahu. Vše, co je v podobě přírody a vnějšího světa kolem nás, se nachází na této straně prahu, můžeme se však ptát, kde se nám mohou ukázat prožitky prahu. Nalézáme je totiž v náboženských vyznáních nejrůznějšího druhu. Ty ve svých kultech, zvycích atd. vyprávějí o tom, co nelze pochopit rozumem.

Prožitky na prahu mají v sobě něco matoucího; je tomu tak proto, že všechno, co si přinášíme ze smyslového světa, zde ztrácí svůj smysl. Moderní náboženská vyznání však nemají žádné skutečné náboženské impulzy; proto chtějí všechno proniknout inteligencí, která tu ovšem musí selhat. Nemohou tudíž porozumět Kristu jako mimozemské bytosti a zvláště pak zmrtvýchvstání. Mluví-li teolog o Ježíši, jak je to dnes obvyklé, pak vlastně popírá, že Kristus vstal z mrtvých. Jen když člověk události v Palestině pojímá jako něco, co není chápáno rozumem a čemu lze porozumět jen nadsmyslově, dostane se za práh.

Zmatení, které nastává tím, že vše, co si člověk přináší s sebou ze smyslového světa, ztrácí smysl, ustane teprve tehdy, dopadne-li do tohoto zmatku světlo z druhé strany prahu; to však není možné bez Krista. Jestliže se s Kristem nespojíme, abychom mohli říci: „Ne já, ale Kristus ve mně“, pak nebudeme v budoucnu moci žít dokonce ani jako lidé.

Božstvo, jež nazýváme Bůh Otec, dalo lidstvu síly k tomu, abychom se cítili jako Já, kontinuální Já existující v průběhu inkarnací; avšak tato síla je spotřebována a bohové určili, aby člověk nyní vedl své Já sám ze sebe, ze své svobodné vůle, a mohl se tak jako Já cítit i pro další inkarnace. Jinak upadne v nebezpečí, o němž jsme mluvili minule, že lidé pozbudou duši, že se přerve vlákno Já. Aby to v lidstvu nenastalo, Kristus sestoupil z duchovního světa, prošel smrtí a vstal z mrtvých. K tomu je nám dána meditace [meditace byla napsána na tabuli a účastníci si ji mohli opsat].

Já mi dalo Božstvo, lidství mi ukazuje Kristus (Kristus mě činí člověkem) duši mi oživi Duch.

Tyto pravdy znají mnohé tajné společnosti, chtějí si je však uchovat pro sebe. Tyto tajné společnosti proto nechtějí tyto pravdy ani tak popírat, jako je získat pro sebe, odklonit je od jejich proudu a zastávat je ve světě, jako by pocházely od nich. Nebylo by nic snazšího, než učinit duchovní vědu populární. Stačí, abych se stáhl a nechal rozhlásit, že jsem umřel, a tajné společnosti by pravdám duchovní vědy záhy dopomohly k popularitě, která by posílila jejich

moc. Proto bychom se například s jezuitou, kteří teď tak bojují proti duchovní vědě, neměli přít, tak jako bychom s jinými odpůrci mohli přistoupit na věčný boj. O obrácení jezuitou - že by mohl být přesvědčen argumenty - nemůže být ani řeči a vyvrácení [jeho tvrzení], která někdo provádí, jsou pro něj v podstatě velmi cenná, neboť jsou to pro něj zbraně, které chce sám jednou použít, až bude sám za sebe zastupovat nadsmyslové pravdy. Může jít nanejvýš o to, abychom se pokusili vysvětlit jiným lidem povahu jezuitských útoků, nikoli však o vyvrácení těchto útoků.

Doplňk Heleny Finckhové:

Já je vlastně již jen schrána a bude stále tenčí a tenčí; na jeho mís to však nastoupí Kristus; avšak Krista lze najít *jen v lidství*, nikoli u jednotlivého člověka.

Na začátek a na závěr hodiny: *Ó člověče, poznej sám sebe...*

GA 266/III